

CONVENȚIE din 3 octombrie 1985

pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei*) - Granada, 3 octombrie 1985 -

EMITENT • ACT INTERNAȚIONAL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 13 octombrie 1997

Notă *) Traducere.

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentei convenții,
considerând ca scopul Consiliului Europei este acela de a realiza o uniune mai strânsă între membrii
săi, îndeosebi pentru a salvagarda și a promova idealurile și principiile care sunt patrimoniul lor
comun,
recunoscând ca patrimoniul arhitectural constituie o expresie de neînlocuit a bogăției și a
diversității patrimoniului cultural al Europei, o mărturie nepretuită a trecutului nostru și un bun
comun al tuturor europenilor,
având în vedere Convenția culturală europeană, semnată la Paris la 19 decembrie 1954, și îndeosebi
primul articol al acesteia,
având în vedere Carta europeană a patrimoniului arhitectural, adoptată de Comitetul Ministrilor al
Consiliului Europei la 26 septembrie 1975, și Rezoluția (76) 28 cu privire la adaptarea sistemelor
legislative și a reglementărilor naționale la exigentele conservării integrate a patrimoniului
arhitectural, adoptată la 14 aprilie 1976,
având în vedere Recomandarea nr. 880 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire
la conservarea patrimoniului arhitectural,
ținând seama de Recomandarea nr. R (80) 16 a Comitetului Ministrilor către statele membre privind
pregătirea de specialitate a arhitecților, urbanistilor, a inginerilor constructori și a
peisagistilor, precum și Recomandarea nr. R (81) 13 a Comitetului Ministrilor privind acțiunile ce
urmează a fi întreprinse în favoarea unor meserii amenințate cu dispariția în cadrul activității
artizanale, adoptată la 1 iulie 1981,
reamintind importanța transmiterii unui sistem de referințe culturale generațiilor viitoare, a
ameliorării condițiilor de viață urbană și rurală și a favorizării în același timp a dezvoltării
economice, sociale și culturale a statelor și a regiunilor,
afirmând importanța punerii de acord a principalelor orientări ale unei politici comune care să
garanteze salvagardarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural,
au convenit asupra celor ce urmează:
Definirea patrimoniului arhitectural

Articolul 1

În termenii prezentei convenții, expresia patrimoniu arhitectural este considerată a cuprinde
următoarele bunuri imobile:

1. monumentele: orice realizări deosebit de remarcabile prin interesul lor istoric, arheologic,
artistic, științific, social sau tehnic, inclusiv instalațiile sau elementele decorative care fac
parte integrantă din aceste realizări;
2. ansamblurile arhitecturale: grupări omogene de construcții urbane sau rurale remarcabile prin
interesul lor istoric, arheologic, artistic, științific, social sau tehnic și îndeajuns de coerente
pentru a face obiectul unei delimitări topografice;
3. siturile: opere combinate ale omului și ale naturii, parțial construite și care constituie spații
îndeajuns de caracteristice și omogene pentru a face obiectul unei delimitări topografice,
remarcabile prin interesul lor istoric, arheologic, artistic, științific, social sau tehnic.
Identificarea bunurilor de protejat

Articolul 2

În scopul identificării cu precizie a monumentelor, ansamblurilor arhitecturale și a siturilor
susceptibile de a fi protejate, fiecare parte se angajează să continue inventarierea acestora, iar
în cazul în care bunurile respective ar fi amenințate, să întocmească, în cel mai scurt termen, o
documentație corespunzătoare.

Proceduri legale de protecție

Articolul 3

Fiecare parte se angajează:

1. să instituie un regim legal de protecție a patrimoniului arhitectural;
2. să asigure, în cadrul acestui regim și potrivit modalităților specifice fiecărui stat sau
fiecărei regiuni, protejarea monumentelor, a ansamblurilor arhitecturale și a siturilor.

Articolul 4

Fiecare parte se angajează:

1. să aplice, în temeiul protecției juridice a bunurilor considerate, proceduri corespunzătoare de control și de autorizare;
2. să evite ca bunurile protejate să fie deteriorate, degradate sau demolate. În aceasta perspectivă, fiecare parte se angajează să introducă în legislația sa, dacă nu există deja, dispoziții care să prevadă:
  - a) supunerea spre aprobare către autoritatea competentă a proiectelor de demolare sau de modificare a unor monumente deja protejate sau făcând obiectul unei proceduri de protecție, precum și a oricărui proiect care afectează mediul lor înconjurător;
  - b) supunerea spre aprobare către autoritatea competentă a proiectelor care afectează în întregime sau în parte un ansamblu arhitectural sau un sit și care comporta lucrări:
    - de demolare a unor clădiri;
    - de construire de noi clădiri;
    - de modificări importante, care ar afecta caracterul ansamblului arhitectural sau al sitului;
  - c) posibilitatea autorităților publice de a obliga pe proprietarul unui bun protejat să efectueze anumite lucrări sau de a i se substitui, în cazul în care acesta nu este în măsură să le facă;
  - d) posibilitatea de a expropria un bun protejat.

Articolul 5

Fiecare parte se angajează să interzică deplasarea integrală sau a unei părți a unui monument protejat, în afara cazului în care salvarea materială a acestuia ar necesita în mod imperativ deplasarea lui. În acest caz, autoritatea competentă va lua măsurile necesare pentru a garanta demontarea, mutarea și remontarea lui într-un loc corespunzător.

Măsuri complementare

Articolul 6

Fiecare parte se angajează:

1. să prevadă, în funcție de competențele pe plan național, regional sau local și în limita bugetelor disponibile, un sprijin financiar din partea autorităților publice pentru lucrările de întreținere și de restaurare a patrimoniului arhitectural situat pe teritoriul său;
2. să recurgă, dacă este necesar, la măsuri fiscale susceptibile de a favoriza conservarea acestui patrimoniu;
3. să încurajeze inițiativele particulare în materie de întreținere și de restaurare a acestui patrimoniu.

Articolul 7

Fiecare parte se angajează să promoveze măsuri vizând ameliorarea calității mediului în jurul monumentelor și în interiorul ansamblurilor arhitecturale și al siturilor.

Articolul 8

În vederea limitării riscurilor de degradare fizică a patrimoniului arhitectural, fiecare parte se angajează:

1. să sustină cercetarea științifică, în vederea identificării și analizării efectelor dăunătoare ale poluării și în vederea definirii mijloacelor de reducere sau de eliminare a acestor efecte;
2. să ia în considerare problemele specifice ale conservării patrimoniului în politicile de combatere a poluării.

Sanțiuni

Articolul 9

Fiecare parte se angajează, potrivit propriilor sale prerogative, să procedeze astfel încât infracțiunile la legislația de protecție a patrimoniului arhitectural să facă obiectul unor măsuri corespunzătoare și suficiente din partea autorității competente. Aceste măsuri pot antrena, la nevoie, obligația pentru autorii infracțiunii de a demola o clădire nouă, ilegal construită, sau de a reda starea anterioară a unui bun protejat.

Politici de conservare

Articolul 10

Fiecare parte se angajează să adopte politici de conservare integrată, care:

1. să includă protecția patrimoniului arhitectural printre obiectivele esențiale ale amenajării teritoriului și ale urbanismului și să asigure luarea în considerare a acestui imperativ în diversele stadii de elaborare a planurilor de amenajare și a procedurilor de autorizare a lucrărilor;

2. sa promoveze programe de restaurare și de întreținere a patrimoniului arhitectural;
3. sa faca din conservarea, animarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural un element major al politicilor în materie de cultura, de mediu și de amenajare a teritoriului;
4. sa favorizeze, atunci când este posibil, în cadrul proceselor de amenajare a teritoriului și de urbanism, conservarea și folosirea cladirilor a caror importanța nu ar justifica o protecție în sensul prevederilor art. 3 paragraful 1 al prezentei conventii, dar care ar prezenta o valoare din punct de vedere al integrării în mediul urban sau rural ori al cadrului de viața;
5. sa favorizeze aplicarea și dezvoltarea tehnicilor și materialelor traditionale, indispensabile pentru viitorul patrimoniului.

Articolul 11

Fiecare parte se angajează sa favorizeze, în condițiile respectării caracterului arhitectural și istoric al patrimoniului;

- folosirea bunurilor protejate, în functie de cerințele vietii contemporane;
- adaptarea, atunci când aceasta se dovedeste oportuna, a unor cladiri vechi pentru utilizari noi.

Articolul 12

Recunoscand interesul de a facilita vizitarea de către public a bunurilor protejate, fiecare parte se angajează sa procedeze astfel încât consecintele acestei deschideri pentru public, indeosebi amenajarile de acces, sa nu aduca prejudicii caracterului arhitectural și istoric al acestor bunuri și al imprejurimilor lor.

Articolul 13

În scopul de a facilita aplicarea acestor politici, fiecare parte se angajează sa dezvolte, în condițiile proprii ale organizării sale politice și administrative, cooperarea efectiva, la toate esaloanele, între serviciile responsabile pentru conservare, activitate culturala, mediu și amenajarea teritoriului.

Participare și asociații

Articolul 14

În vederea sprijinirii acțiunii autorităților publice, în directia cunoasterii, protectiei, restaurării, intretinerii, gestiunii și promovării patrimoniului arhitectural, fiecare parte se angajează:

1. sa instituie, în diversele stadii ale proceselor de decizie, structuri de informare, de consultare și de colaborare între stat, colectivitati locale, institutii și asociații culturale și public;
2. sa favorizeze dezvoltarea mecenatului și a asociațiilor fără scop lucrativ care activeaza în domeniu.

Informare și formare

Articolul 15

Fiecare parte se angajează:

1. sa puna în valoare, în opinia publică, conservarea patrimoniului arhitectural, atât ca element al identității culturale, cat și ca sursa de inspiratie și de creativitate pentru generatiile prezente și viitoare;
2. sa promoveze în acest scop politici de informare și de sensibilizare, indeosebi cu ajutorul tehnicilor moderne de difuzare și de popularizare, având, între altele, drept obiectiv:
  - a) sa trezeasca și sa sporeasca sensibilitatea publicului, inca de la vârsta scolara, față de ocrotirea patrimoniului, calitatea mediului construit și expresia arhitecturala;
  - b) sa puna în evidenta unitatea patrimoniului cultural și a legaturilor dintre arhitectura, arte, traditii populare și moduri de viața, la nivel european, național sau regional.

Articolul 16

Fiecare parte se angajează sa favorizeze pregătirea pentru diferite profesii și meserii implicate în conservarea patrimoniului arhitectural.

Coordonarea europeana a politicilor de conservare

Articolul 17

Părțile se angajează sa faca schimb de informații asupra politicilor lor de conservare, în ceea ce priveste:

1. definirea metodelor în materie de inventariere, protecție și conservare a bunurilor, ținând seama de evolutia istorica și de cresterea progresiva a patrimoniului arhitectural;

2. modalitatile de conciliere optima a imperativelor ocrotirii patrimoniului arhitectural cu cerințele actuale ale vietii economice, sociale și culturale;
3. posibilitatile oferite de noile tehnologii în privinta identificarii și înregistrării, combaterii degradării materialelor, cercetării stiintifice, a lucrărilor de restaurare și a modalitatilor de administrare și de promovare a patrimoniului arhitectural;
4. mijloacele de promovare a creatiei arhitecturale, care să asigure contribuția epocii noastre la dezvoltarea patrimoniului Europei.

Articolul 18

Părțile se angajează să își acorde, ori de cate ori este necesar, asistența tehnica mutuala constand în schimburi de experienta și de specialisti în materie de conservare a patrimoniului arhitectural.

Articolul 19

Părțile se angajează sa favorizeze, în cadrul legislatiilor naționale de profil sau al acordurilor internationale prin care sunt legate, schimburile europene de specialisti în conservarea patrimoniului arhitectural, inclusiv în domeniul formarii permanente.

Articolul 20

În scopul aplicarii prezentei conventii, un comitet de experti, instituit de Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei în temeiul art. 17 din Statutul Consiliului Europei, este imputernicit sa urmareasca aplicarea convenției și, între altele:

1. să prezinte periodic Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei un raport asupra situației politicilor de conservare a patrimoniului arhitectural în statele părți la convenție, aplicarii principiilor enuntate de aceasta și propriilor sale activități;
2. sa propuna Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei orice măsuri vizand aplicarea prevederilor convenției, inclusiv în domeniul activității multilaterale în materie de revizuire sau de amendare a convenției, precum și de informare a publicului cu privire la obiectivele convenției;
3. sa faca recomandari Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei cu privire la invitarea unor state nemembre ale Consiliului Europei de a adera la convenție.

Articolul 21

Prevederile prezentei conventii nu prejudiciaza aplicarea prevederilor corespunzătoare mai favorabile protectiei bunurilor enumerate la art. 1, continute în:

- Convenția privind protectia patrimoniului mondial, cultural și natural din 16 noiembrie 1972;
- Convenția europeana pentru protectia patrimoniului arheologic din 6 mai 1969.

Clauze finale

Articolul 22

1. Prezenta convenție este deschisa spre semnare de către statele membre ale Consiliului Europei. Ea va fi supusă ratificarii, acceptarii sau aprobării. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.
2. Prezenta convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de 3 luni de la data la care trei state membre ale Consiliului Europei își vor fi exprimat consimtamentul de a fi legate prin convenție, conform prevederilor paragrafului precedent.
3. Ea va intra în vigoare, în orice stat membru care își va exprima consimtamentul de a fi legat prin convenție, în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de 3 luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 23

1. După intrarea în vigoare a prezentei conventii, Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei va putea invita orice stat nembrum al Consiliului Europei, precum și Comunitatea Economica Europeana sa adere la prezenta convenției, printr-o hotărâre luata cu majoritatea prevăzute la art. 20 lit. d) din Statutul Consiliului Europei și cu unanimitatea reprezentantilor statelor contractante care au drept de reprezentare în comitet.
2. Pentru orice stat aderent sau pentru Comunitatea Economica Europeana în caz de aderare, convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmeaza expirarii unei perioade de 3 luni de la data depunerii instrumentului de aderare la secretarul general al Consiliului Europei.

Articolul 24

1. Orice stat poate menționa, în momentul semnarii sau al depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, teritoriul (teritoriile) la care se va aplica prezenta convenție.

2. Orice stat poate extinde, în orice moment ulterior, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, aplicarea prezentei convenții la orice alt teritoriu menționat în declarație. Convenția va intra în vigoare, în ceea ce privește acest teritoriu, în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni de la data primirii declarației de către secretarul general.

3. Orice declarație făcută în temeiul celor două paragrafe precedente poate fi retrasă în privința oricărui teritoriu menționat în această declarație, printr-o notificare adresată secretarului general al Consiliului Europei. Retragerea va deveni efectivă în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni de la data primirii notificării de către secretarul general.

Articolul 25

1. Orice stat poate declara, în momentul semnării sau la depunerea instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, ca își rezerva dreptul de a nu se conforma integral sau parțial prevederilor art. 4 lit c) și d). Nici o alta rezerva nu este admisă.

2. Orice stat contractat care a formulat o rezervă în temeiul paragrafului precedent o parte retrage, total sau parțial, adresând o notificare secretarului general al Consiliului Europei. Retragerea va deveni efectivă la data primirii notificării de către secretarul general.

3. Partea care a formulat rezerva în privința prevederii menționate la primul paragraf de mai sus nu poate pretinde aplicarea acestei prevederi de către o altă parte; ea poate totuși, dacă rezerva este parțială sau condiționată, să pretindă aplicarea prevederii în măsura în care ea a acceptat-o.

Articolul 26

1. Orice parte poate denunța în orice moment prezenta convenție, adresând o notificare secretarului general al Consiliului Europei.

2. Denunțarea devine efectivă în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 6 luni de la data primirii notificării de către secretarul general al Consiliului Europei.

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului Europei, oricărui stat care a aderat la prezenta convenție și Comunității Economice Europene, în caz de aderare:

a) orice semnare;

b) depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare;

c) orice data de intrare în vigoare a prezentei convenții, conform art. 22, 23 și 24 din aceasta;

d) orice alt act, notificare sau comunicare având legătură cu prezenta convenție.

Drept pentru care subsemnatii, legal împuterniciți în acest scop, au semnat prezenta convenție.

Întocmită la Granada la 3 octombrie 1985, în limbile franceză și engleză, ambele texte având aceeași valabilitate, într-un singur exemplar, care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei va transmite copii autentificate fiecărui stat membru al Consiliului Europei, precum și oricărui stat sau Comunității Economice Europene, care sunt invitate să adere la prezenta convenție.
